

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

PERIODE JULI - SEPTEMBER 2011

- *In deze rubriek worden waarnemingen opgenomen uit de fusiegemeenten Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bierbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Hoegaarden, Holsbeek, Kortenaeken, Landen, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.*

Systematiek en nomenclatuur zijn dezelfde als gebruikt op www.waarnemingen.be.

Kort overzicht:

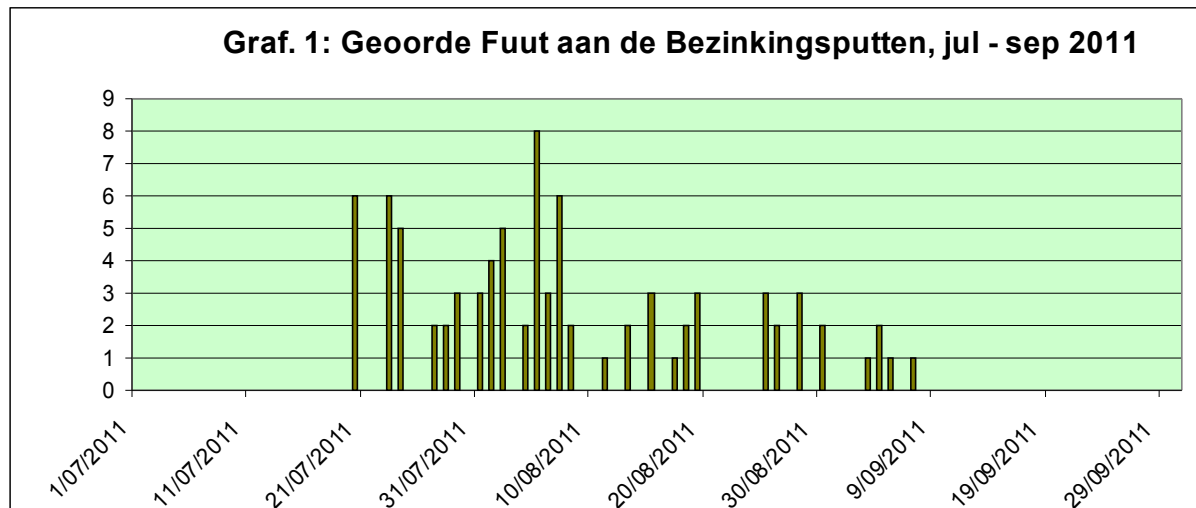
*Ontegensprekelijk het hoogtepunt in deze periode was de tweede **Bairds Strandloper** ooit in België waargenomen. De vogel pleisterde van 19 tot 23 september aan de Bezinkingsputten – Tienen. Verder kregen we 2 **Steppekiekendieven** te gast op het Plateau van Outgaarden. Deze maakten deel uit van een nooit eerder vastgestelde influx van de soort in noordwest Europa. Als laatste vermelden we ook de 2 **Poelruiters** die aan de Bezinkingsputten pleisterden.*

De waarnemingen:

Er kwamen niet zo veel waarnemingen van **Dodaarzen** *Tachybaptus ruficollis* binnen. Van de broedplaatsen hadden we gegevens van de Bezinkingsputten – Tienen met tot max. 13 ex. en van het Vinne – Zoutleeuw. Voor dat gebied werden enkel 1 ex. op 31 juli en 5 ex. op 29 augustus ingevoerd. Verder kwamen er gegevens van Achter Schoonhoven – Aarschot met 1 ex. op 28 augustus en 10 september en 2 ex. op 20 augustus; van de Gevel – Rotselaar met 2 ex. op 3 september; van de Kuilen – Zichem met 1 ex. op 14 september; van Lubbeek met 1 ex. op 2 augustus en 18 september en 2 ex. op 22 september; van de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 3 september en van de Vijvers van Zétrud met 5 ex. op 22 en 30 september.

Iets gelijkaardigs bij de gegevens van **Fuut** *Podiceps cristatus*. Van de broedgebieden werden maar heel sporadisch waarnemingen ingegeven. Aan de Bezinkingsputten – Tienen hadden we tot max. 3 ex. in deze periode; in het Vinne – Zoutleeuw werden max. 15 ex. geteld. Andere gegevens kwamen van de Kuilen – Zichem met 1 ex. op 4 juli; van de Plas – Rotselaar met 2 ex. op 9 september; van St.-Pieters-Rode met 1 ex. op 18 augustus; van de Vijvers van Roosbeek met 15 ex. op 25 september; van de Vijvers van Zétrud met 4 ex. op 22 en 30 september en van het Webbekomsbroek – Diest met 1 ex. op 13 augustus.

Het aantal **Geoorde Futen** *Podiceps nigricollis* in het Vinne - Zoutleeuwkende een dramatisch verloop. Er werd voor deze periode geen enkel exemplaar gemeld. De enige plek waar we deze futen konden waarnemen waren de Bezinkingsputten – Tienen. Hier kwam een koppel tot broeden, de aantallen liepen op tot max. 8 ex. op 5 augustus. De hele reeks aan gegevens vindt je terug in **grafiek 1** op de website.

We kwamen aan een totaal van 996 **Aalscholvers** *Phalacrocorax carbo* met als beste dag 297 ex. op 25 september over de Bezinkingsputten – Tienen.

Er werd een **Woudaapje** *Ixobrychus minutus* gezien op de Bezinkingsputten – Tienen op 31 juli (Pierre Blockx en Eric Peetermans). In het Vinne – Zoutleeuw kwamen zoals al gemeld in het vorige waarnemingsoverzicht 3 tot misschien zelfs 4 koppels tot broeden. Zowel de adulte als de jonge vogels waren de meeste dagen schitterend te zien. Op 3 september werd het laatste exemplaar gemeld (vele waarnemers).

Een **Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* zat in het Vinne – Zoutleeuw op 31 juli (Joris Van Reusel).

In juli werd geen enkele **Grote Zilverreiger** *Casmerodius albus* gezien, maar vanaf 7 augustus waren ze terug present. Met 20 meldingen in deze periode deden ze het beter dan ooit tevoren (8 meldingen vorig jaar in dezelfde periode). Ook opvallende was dat er al op meerdere plaatsen meerdere exemplaren aanwezig waren. Zo werden er gemeld van op 8 locaties: Averbode Bos en Heide met 3 ex. op 12 september; de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 7 en 16 augustus en 2, 5 en 11 september, 2 ex. op 25 en 28 september en 3 ex. op 29 september; de Kuilen – Zichem met 1 ex. op 25 september; het Plateau van Outgaarden met 1 ex. op 23 september; de Paddepoel – Glabbeek met 1 ex. op 11 en 14 september; Roosbeek met 2 ex. op 19 september; St.-Pieters-Rode met 1 ex. op 3 september; de Snippenweide – Zichem met 1 ex. op 25 september; over Tienen met 1 ex. op 15 augustus; het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 4 en 25 september en in het Webbekomsbroek - Diest met 1 ex. op 27 september.

Vorig jaar zagen we in het najaar geen enkele **Purperreiger** *Ardea purpurea*, dit jaar vonden ze Oost-Brabant wel. Over de Bezinkingsputten – Tienen vloog 1 ex. op 26 juli (Robin Guelinckx) en 2 ex. op 27 augustus (Michaël Vandeput) en in het Vinne – Zoutleeuw pleisterde 1 ex. op 12 augustus (Erwin en Peter Collaerts).

Zwarte Ooievaars *Ciconia nigra* deden het ook niet slecht. Zo werden telkens 1 ex. gezien in Achter Schoonhoven – Aarschot op 10 augustus (Chris Van Lommel); aan de Bezinkingsputten – Tienen op 28 juli (Steven Keteleer), 25 en 31 augustus en 14 september (telkens Michaël Vandeput) en in het Vinne – Zoutleeuw op 16 augustus (Jacky Vangeneugden).

Ooievaars *Ciconia ciconia* vlogen over of pleisterden op heel wat plaatsen. Dit was het geval in het Aardgat – Tienen met 1 ex. op 25 september; in Aarschot met 1 ex. op 12 augustus; in Assent met 3 ex. op 24 september, 28 ex. op 13 september en 31 ex. op 14 september; in Bekkevoort met 3 ex. op 25 september; aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 31 augustus, 2 ex. op 1 juli, 6 ex. op 15 september en 8 ex. op 19 september; in Bierbeek met 13 ex. op 15 september en 19 ex. op 14 september; aan de Halve Maan – Diest met 1 ex. op 1 juli; aan het Driebekveld – Tienen met 1 ex. op 1 september; in Houwaart met 1 ex. op 29 augustus; in Linter met 1 ex. op 2 juli; in Lubbeek met 7 ex. op 16 september; in Nieuwrode met 22 ex. op 13 september; op het Plateau van Outgaarden met 20 ex. op 20 en 21 september; in de Paddepoel – Bunsbeek met 2 ex. op 10 augustus; in Scherpenheuvel met 1 ex. op 4 augustus; over Tienen met 5 ex. op 15 september; in Waanrode met 1 ex. op 12 juli; in Walshoutem met 28 ex. op 15 september en in het Webbekomsbroek – Diest met 1 ex. op 5 juli en 2 ex. op 13 augustus.

De **Heilige Ibis** *Threskiornis aethiopicus* die op 16 mei over het Vinne – Zoutleeuw vloog, zwierf in deze periode door de streek. Zo zat hij op 21 en 22 juli in de Kleine Getevallei – Zoutleeuw, op 30 juli in het Vinne – Zoutleeuw, op 1 augustus aan de Bezinkingsputten – Tienen en op 24 en 28 september in de Paddepoel – Bunsbeek.

De broedparen **Grauwe Ganzen** *Anser anser* in het Vinne – Zoutleeuw zorgden er voor dat de aantallen opliepen tot 160 ex. op 7 augustus. Verder waren er niet zo veel waarnemingen met aan Averbode Bos en Heide 20 ex. op 30 september; aan De Vijvers – Averbode 1 ex. op 20 augustus; in de Demerdonken – Aarschot 2 ex. op 12 juli; in het Vierkensbroek – Zichem 2 ex. op 18 september; in het Webbekomsbroek – Diest 1 ex. op 11 augustus, 2 ex. op 13 augustus en 4 ex. op 7 augustus en in Zichem 1 ex. op 18 september.

Drie **Indische Ganzen** *Anser indicus* werden op 19 juli waargenomen aan 's Hertogenheide – Aarschot.

Een groep van maar liefst 85 **Brandganzen** *Branta leucopsis*, en dit in volle

zomer, werd op 24 augustus gezien in Waanrode. Elf exemplaren werden op 16 september in Zichem gezien.

In de Paddepoel – Bunsbeek verbleven weer wat **Casarca's** *Tadorna ferruginea* met 1 ex. op 14 september, 4 ex. op 15 september en 5 ex. op 28 september. In het Molenstedeboek – Molenstede zat 1 ex. op 11 september.

Het aantal **Bergeenden** *Tadorna tadorna* daalde drastisch in vergelijking met de vorige periode. Zo werden er aan de Bezinkingsputten – Tienen nog 5 ex. waargenomen op 1 juli, zaten er 2 ex. van 2 tot 15 augustus en zaten er 3 ex. op 17 en 21 augustus. In het Vinne – Zoutleeuw pleisterden tevens 3 ex. en dit op 25 juli. In de Paddepoel – Bunsbeek zat 1 ex. op 3 en 4 juli.

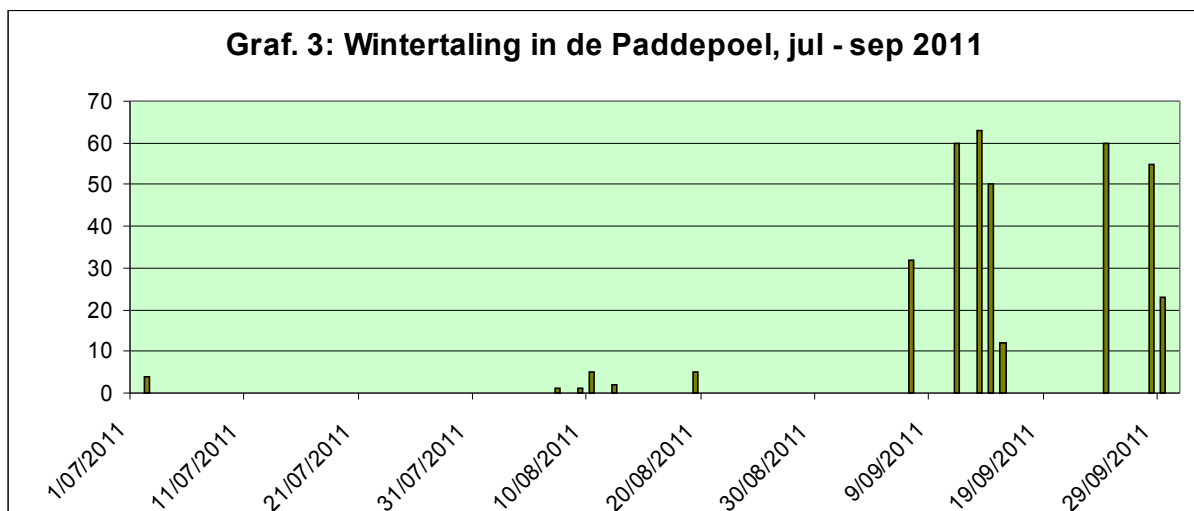
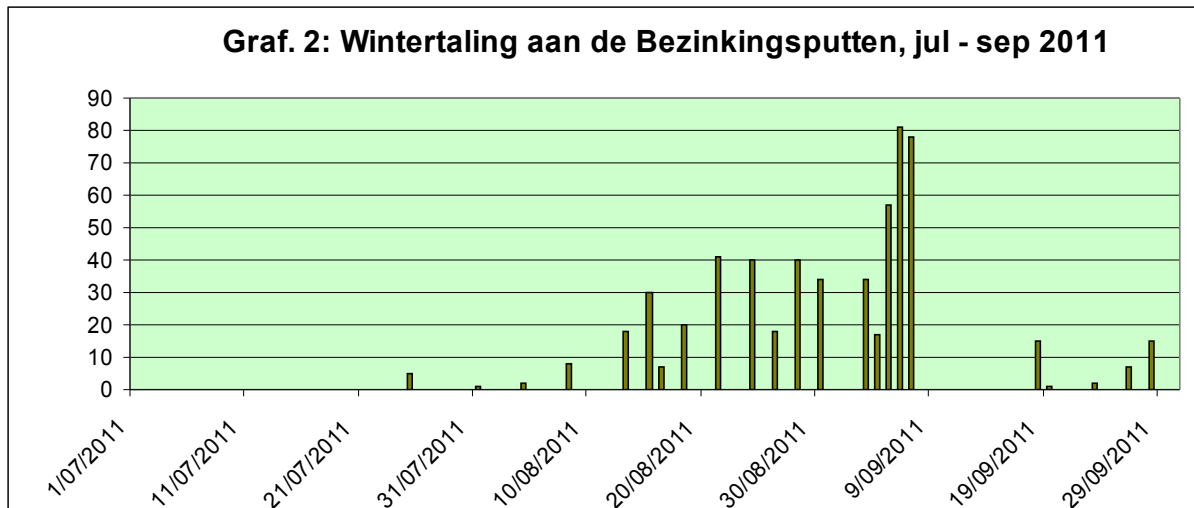
Beginnen we de eenden met 2 exoten. **Mandarijneenden** *Aix galericulata* zaten op 7 september aan de Vijvers – Averbode (1 ex.) en in Zichem op 15 september (1 ex.).

Een **Chileense Smient** *Anas sibilatrix* pleisterde van 19 tot 23 september aan de Bezinkingsputten – Tienen.

De enige waargenomen **Smient** *Anas penelope* was een exemplaar op 25 september aan De Kuilen – Zichem.

In de vorige periode werden nog op 21 plaatsen **Krakeenden** *Anas strepera* waargenomen. Tijdens de zomer strandden we op 8 plaatsen met nergens echt hoge aantallen. We geven een overzicht van alle gegevens. Er werden er gezien in Achter Schoonhoven – Aarschot met 20 ex. op 27 augustus; aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 26 en 28 september, 4 ex. op 26 augustus, 5 ex. op 25 september, 8 ex. op 5 september, 10 ex. op 27 juli, 14 ex. op 25 juli en 20 ex. op 21 augustus; aan de Kuilen – Zichem met 1 ex. op 20 augustus; in de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 9 augustus, 2 ex. op 24 september, 6 ex. op 19 augustus, 7 ex. op 13 september, 9 ex. op 7 september, 12 ex. op 14 september, 19 ex. op 3 juli en 20 ex. op 28 september; aan de Snippenweide – Scherpenheuvel met 1 ex. op 10 juli; in de Vallei van de Drie Beken – Diest met 1 ex. op 15 augustus en 20 ex. op 19 september; in het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 10 juli, 12 augustus en 22 september en ten slotte in het Vinne – Zoutleeuw met 3 ex. op 4 september, 5 ex. op 11 juli en 14 augustus, 7 ex. op 11 september en 8 ex. op 4 augustus.

Wintertalingen *Anas crecca* waren er wel wat. Aan de Bezinkingsputten – Tienen werden op 23 dagen tussen 1 en 78 ex. geteld en in de Paddepoel – Bunsbeek werden op 14 dagen tussen 1 en 63 ex. genoteerd. Voor de details verwijzen we naar **grafieken 2** en **3**.

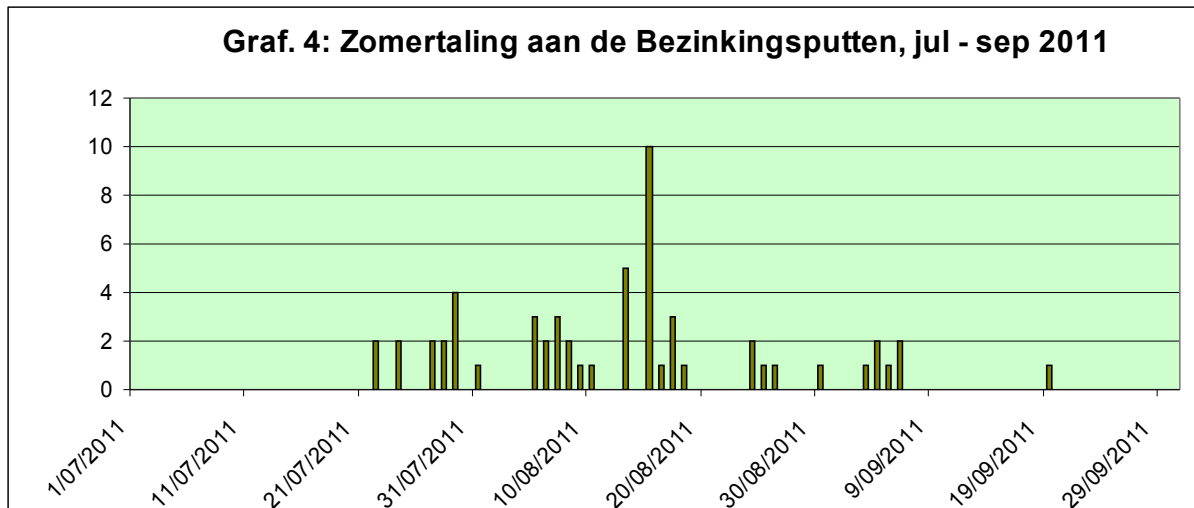

Bovendien waren er nog waarnemingen in Averbode Bos en Heide met 6 ex. op 18 september; in de Laterbroeken – Neerlinter met 3 ex. op 24 augustus; in het Papenbroek – Diest met 7 ex. op 27 september en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 6 augustus.

De Bezinkingsputten – Tienen was de enige plaats met **Pijlstaarten** *Anas acuta*. Twee exemplaren zwommen hier rond op 18 en 19 september, 3 ex. zwommen er op 28 september.

Een **Bahamapijlstaart** *Anas bahamensis* was hier aanwezig op 26 augustus.

Het zijn altijd dezelfde 3 gebieden waar we **Zomertalingen** *Anas querquedula* aantreffen. Aan de Bezinkingsputten – Tienen waren er iets meer dan vorig jaar in dezelfde periode: op 26 dagen waren aantallen tussen 1 en 10 ex. aanwezig. De andere 2 plaatsen met Zomertalingen waren de Paddepoel – Glabbeek met 2 ex. op 9 augustus en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 30 juli.

Er werden in datzelfde Vinne – Zoutleeuw van eind augustus tot in september voor onze regio uitzonderlijke hoge aantallen **Slobeenden** *Anas clypeata* genoteerd. Het begon traag met 2 ex. op 30 juli, 1 ex. op 4 augustus en 8 ex. op 6 augustus. Maar op 29 augustus werden al 134 ex. geteld, op 11 september 108 ex., op 18 september 80 ex. en op 24 september 150 ex.. Vergelijk met vorig jaar toen in het Vinne maximaal 36 ex. in de periode juli - september werden geteld. Verder zaten er Slobeenden in Achter Schoonhoven – Aarschot 3 ex. op 29 augustus; aan de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. op 28 en 31 juli en 15 augustus, 2 ex. op 5 september, 4 ex. op 26 augustus, 5 ex. op 8 augustus, 6 ex. op 11 en 28 augustus en 4 september, 12 ex. op 13 augustus en 16 ex. op 21 augustus en ook nog in de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 9 augustus, 2 ex. op 7 augustus, 3 ex. op 23 juli en 19 augustus en 6 ex. op 12 augustus.

De aantallen meldingen van **Tafeleend** *Aythya ferina* bleven wel erg laag. Ze bleven beperkt tot de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 8 augustus, 2 ex. op 6 augustus, 3 ex. op 26 augustus, 4 ex. op 31 juli en 1 augustus, 7 ex. op 15 augustus, 9 ex. op 5 september en 10 ex. op 7 augustus, de Beemden – Landen met 5 ex. op 7 juli en het Vinne – Zoutleeuw met 3 ex. op 4 augustus.

Kuifeenden *Aythya fuligula* waren er toch wel wat meer. Uit 8 gebieden kwamen gegevens over deze duikeendjes, de aantallen bleven wel beperkt. Het volledige lijstje bestaat uit Achter Schoonhoven – Aarschot met 1 ex. op 27 augustus; de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 31 juli en 26 augustus, 2 ex. op 8 augustus en 19 september, 3 ex. op 24 juli en 20 september, 4 ex. op 28 juli, 10 ex. op 15 augustus, 13 ex. op 13 september en 15 ex. op 21 augustus; de Demerdonken – Aarschot met 4 ex. op 5 juli; de Demervallei – Langdorp met 1 ex. op 18 september; de Kuilen – Zichem met 2 ex. op 10 juli en 14 september, 3 ex. op 12 juli, 5 ex. op 22 juli en 10 ex. op 4 juli; het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 24 augustus, 2 ex. op 4 augustus en 3 ex. op 25 september; het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 28 juli, 2 ex. op 1 augustus, 3 ex. op 22

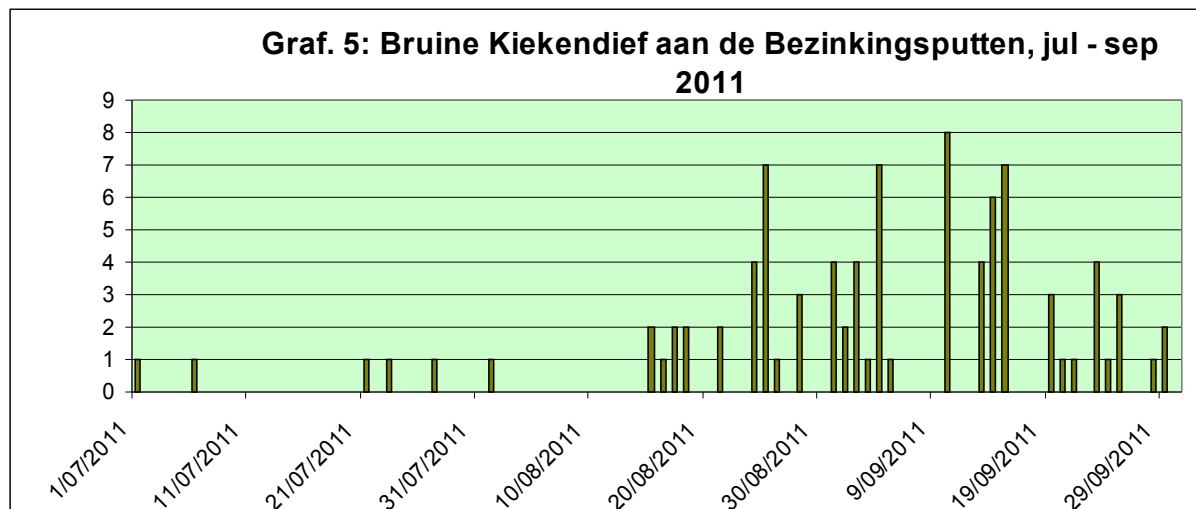
september en 10 ex. op 2 juli en het Webbekomsbroek – Diest met 11 ex. op 11 augustus.

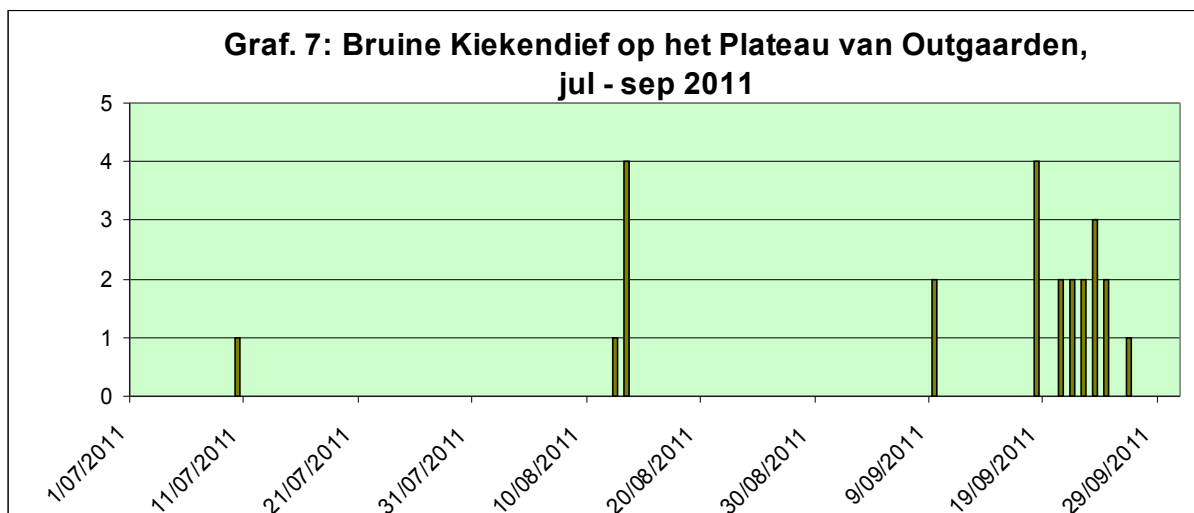
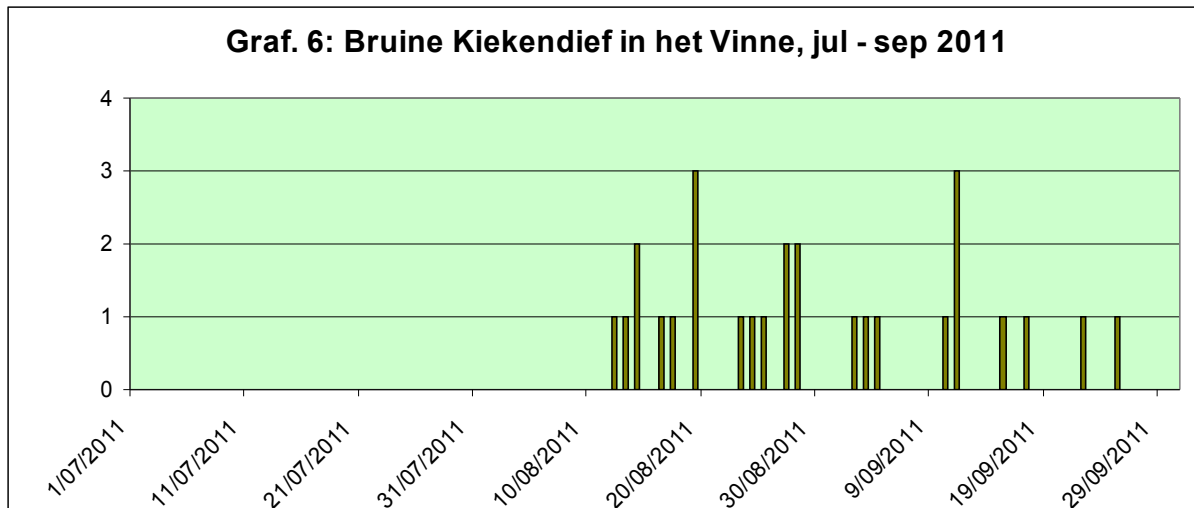
Er werden in totaal 152 **Wespendieven** *Pernis apivorus* gemeld met als maximum 14 ex. over de Bezinkingsputten – Tienen op 25 augustus.

Zwarte Wouwen *Milvus migrans* zijn in het najaar meestal zo goed als afwezig in onze contreien. Dit jaar haalden 5 ex. deze rubriek. Er waren waarnemingen aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. (Robin Guelinckx) op 23 juli; aan het Fruitteeltcentrum – Rillaar met 1 ex. op 26 augustus (Erwin Collaerts); in Lubbeek met 2 ex. op 5 september (Gerda Van Hoovels) en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 4 augustus (Herman Blockx).

Rode Wouwen *Milvus milvus* werden er niet zo veel gezien, de hoofdmacht komt dan ook pas vanaf oktober door. Er werd telkens 1 ex. gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 25 en 29 september en in Neerlanden op 30 september.

Er werden maar liefst 378 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus* waargenomen. De 3 plaatsen met de meeste gegevens worden in **grafieken 5, 6 en 7** weergegeven.

Deze plaatsen zijn de Bezinkingsputten – Tienen met over 32 dagen maar liefst 92 ex.; het Plateau van Outgaarden met over 11 dagen 24 ex. en het Vinne – Zoutleeuw met over 20 dagen 27 ex. geteld. Buiten deze 3 gebieden waren er verspreid over de regio nog 78 andere meldingen.

Er werd ook een klein aantal **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* waargenomen. Zo werden op 11 augustus 2 ex. gezien in Achter Schoonhoven – Aarschot; vloog 1 ex. aan de Demer in Rotselaar op 2 september; vloog 1 ex. over het Langveld – Tienen op 24 september en vlogen aan het Plateau van Outgaarden 1 ex. op 13 augustus en 20, 21, 24 en 26 september en 2 ex. op 22 september.

De nazomer van 2011 zal in heel West-Europa de boeken ingaan als het beste ooit voor **Steppekiekendieven** *Circus macrourus*^{BAHC}. Er komt zelfs geen enkel voorafgaand jaar ook maar in de buurt van wat ons dit jaar te beurt viel. In ons land werden minstens 18 ex. waargenomen. Ter vergelijking, tussen 1858 en 2009 werden “nog maar” 34 Steppekieken aanvaard door het BAHC. In onze regio werden 2 ex. waargenomen, beide op het Plateau van Outgaarden.

Het eerste exemplaar, een 1°kj vrouwtje was aanwezig van 18 tot 22 september (Erwin Collaerts, Michaël Vandeput, Peter Collaerts, Kurt Boux, Els Marjaux, e.v.a.). Het tweede exemplaar, een 2°kj vrouwtje was aanwezig van 21 tot 23 september (Vincent Legrand, e.v.a.). Het was prachtig om beide vogels dikwijls samen te zien, samen met Blauwe en Bruine Kiekendieven. Een aantal stroken die in het kader van beheerovereenkomsten voor akkervogels zijn ingericht, genoten hun voorkeur. Het rijkelijk aanwezige voedsel op deze plaatsen zal daar niet vreemd aan zijn geweest.

Ook **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus* fleurden de akkerplateaus op. Er waren meldingen telkens van 1 ex. aan de Bezinkingsputten – Tienen op 4 september; in Goetsenhoven op 31 augustus; in Hakendover op 13 augustus; in Orsmaal op 21 augustus (geringd en gewingtagd in Groningen in 2008 en op 22 augustus pleisterend op de Brakouter – Laar); op het Plateau van Honsem op 23 en 24 augustus en op het Plateau van Outgaarden op 26 juli, 21 augustus en 9 september.

Visarenden *Pandion haliaetus*, telkens 1 ex. tenzij anders vermeld, werden gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 17 en 18 (2 ex.) augustus en 2, 3, 14 (2 ex.), 15, 25 (2 ex.) en 28 september; in Boutersem op 11 september; in de Paddepoel – Bunsbeek op 11 september; in Scherpenheuvel op 14 september; in het Vinne – Zoutleeuw op 18 en 27 augustus en 2, 3, 11 en van 18 tot 29 september en in Zichem op 16 september.

Smellekens *Falco columbarius* passeerden in Aarschot op 29 september; in Averbode Bos en Heide op 18 september; aan de Bezinkingsputten – Tienen op 14, 19, 25, 28 (2 ex.) en 29 september; aan de Houwaartse Berg – Houwaart op 10 september; in Lubbeek op 29 september; in Neerwinden op 18 september en op het Plateau van Outgaarden op 24 september.

Slechtvalken *Falco peregrinus* scheerden door de lucht in Achter Schoonhoven – Aarschot op 27 en 31 augustus en 10 (2 ex.) en 13 september; in Attenhoven op 10 augustus; aan de Bezinkingsputten – Tienen op 11, 22, 23, 27, 28, 29, 30 en 31 juli, 2, 3, 7, 24, 29 en 30 augustus en 2 (2 ex.), 4, 5, 13, 19, 22, 23 en 25 september; in Boutersem op 29 juli; in Korbeek-Lo op 21 september; aan het Mollendaalbos – Bierbeek op 25 september; het Plateau van Honsem op 13 augustus; op het Plateau van Outgaarden op 23 september (2 ex.); in Tienen op 28 september (2 ex.); in het Vinne – Zoutleeuw op 12 augustus en 29 september; aan het Vliegveld van Schaffen op 13 augustus en aan het Walenbos – St.-Joris-Winge op 17 september.

Van op 18 plaatsen werden **Kwartels** *Coturnix coturnix* gemeld. In totaal zorgde dit voor 56 getelde exemplaren.

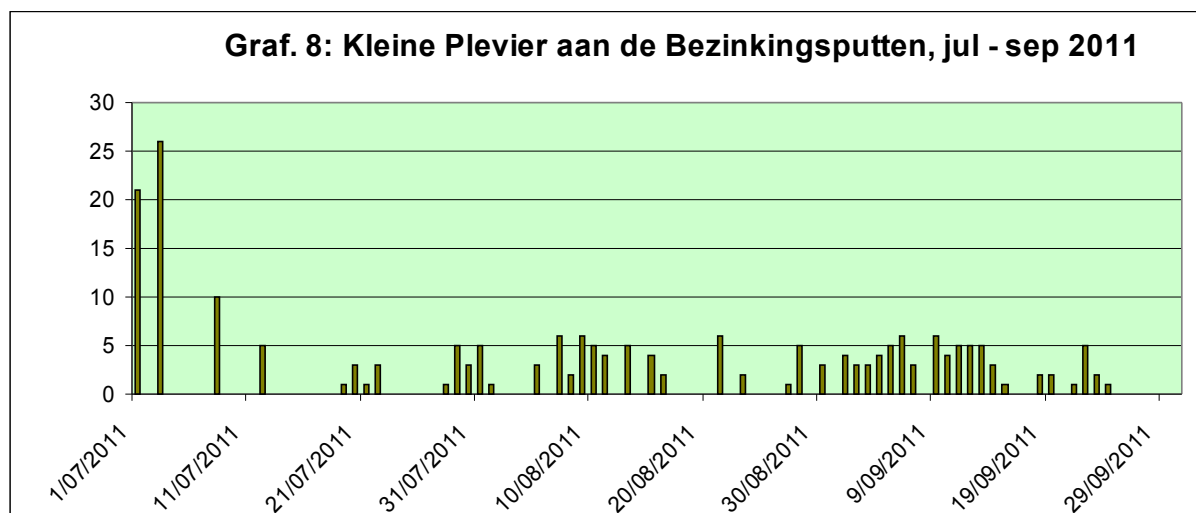
Porseleinhoenen *Porzana porzana* werden gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 16 en 17 augustus (Peter Collaerts, Erwin Collaerts, e.a.) en in Dassenaarde – Molenstede op 8 en 9 juli (Wout Willems en Thierry Onkelinx).

Een **Kwartelkoning** *Crex crex* riep in de Kloosterbeemden – Zichem op 2 augustus (Johan Wouters).

Van **Scholeksters** *Haematopus ostralegus* kregen we slechts een paar waarnemingen binnen: uit Aarschot 1 ex. op 1 juli en uit Webbekom 2 ex. op 5 juli.

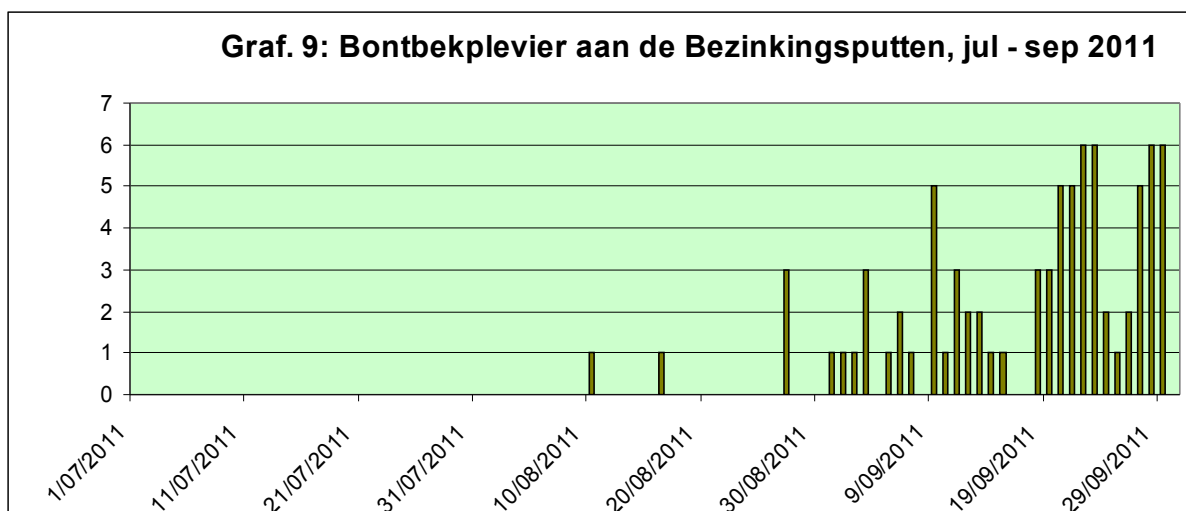
De enige **Kluut** *Recurvirostra avosetta* zat op 11 en 12 juli aan de Bezinkingsputten – Tienen.

Kleine Plevieren *Charadrius dubius* zaten weer constant op de slikplaten van de Bezinkingsputten – Tienen. Op 47 dagen werden ze ook ingegeven met een max. van 26 ex. op 3 juli. Een mooi overzicht is te zien in **grafiek 8**.

Andere plaatsen waar de soort liep te foerageren waren het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 19 juli en 2 tot 4 september en 2 ex. op 27 juli en het Molenstedebroek – Molenstede met 1 ex. op 30 juli en 1 augustus en 2 ex. op 28 juli.

Bontbekplevieren *Charadrius hiaticula* mengden zich geregeld tussen de Kleine Plevieren op de Bezinkingsputten – Tienen. Op 29 dagen gingen de aantallen van 1 tot 6 ex.. Zie **grafiek 9**.

Bovendien waren er waarnemingen in Linden met 1 ex. op 1 september; op het Plateau van Honsem met 1 ex. op 20, 25, 26 en 29 augustus, 2 ex. op 28 augustus, 3 ex. op 21 en 23 augustus, 4 ex. op 27 augustus en 8 ex. op 24 augustus en ten slotte in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 3 en 18 september. Het was opvallend dat de aantallen voor deze periode hoger waren dan gemiddeld en dat de soort geregeld aanwezig was in de akkergebieden. Dit laatste fenomeen was ook op te merken buiten onze regio en werd tijdens voorgaande jaren nooit opgemerkt.

Naast Bontbekken zaten ook weer de vertrouwde **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* vanaf de tweede helft van augustus op de plateaus. Op de Brakouter – Neerwinden zat slechts 1 groep, op 23 augustus pleisterden hier 19 ex. net over de taalgrens. De plaats bij uitstek om deze prachtige soort te observeren was net als vorig jaar het plateau op de grens van Honsem en Beauvechain. In onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven. Sommige dagen was het een af en aanvliegen van groepjes Morinellen en waren de “nieuwe” vogels dikwijls moeilijk te onderscheiden van de ‘langer pleisterende’. De aantallen geven dan ook een minimumaantal per dag weer.

Goudplevieren
Pluvialis apricaria vlogen over de

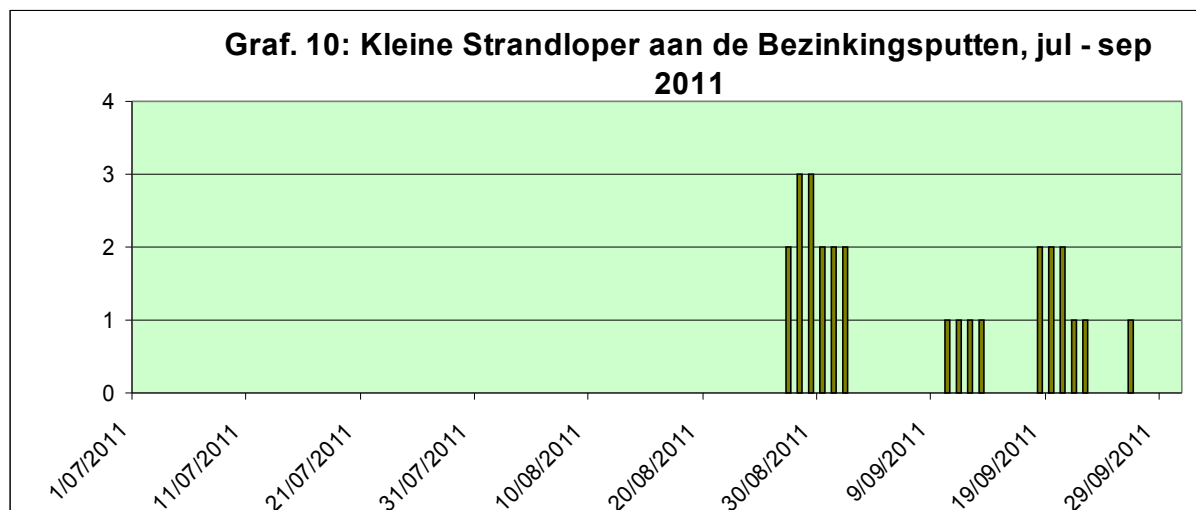
13/08/2011	20	23/08/2011	11
14/08/2011	20	24/08/2011	38
15/08/2011	13	25/08/2011	27
16/08/2011	6	27/08/2011	5
17/08/2011	16	28/08/2011	6
19/08/2011	1	29/08/2011	12
20/08/2011	4	30/08/2011	10
21/08/2011	4	31/08/2011	3

Bezinkingsputten – Tienen op 19 augustus en 18, 25 en 26 september en

pleisterden op het Plateau van Outgaarden op 17 september. Telkens ging het om waarnemingen van 1 ex..

Laten we de plevieren achter ons en gaan we eens naar de strandlopers kijken. Top of the bill was een **Bairds Strandloper** *Calidris bairdii* die op 19 september waargenomen werd op de Bezinkingsputten – Tienen. Dit betreft pas de tweede waarneming van deze soort in België (Lees meer hierover in het artikel “Vogel in de Kijker” in ditzelfde tijdschrift). De vogel bleef tot 23 september aanwezig en werd door meer dan 100 waarnemers ingegeven op www.waarnemingen.be (Michaël Vandeput, e.v.a.). Ook de aantallen van andere strandlopers waren niet slecht.

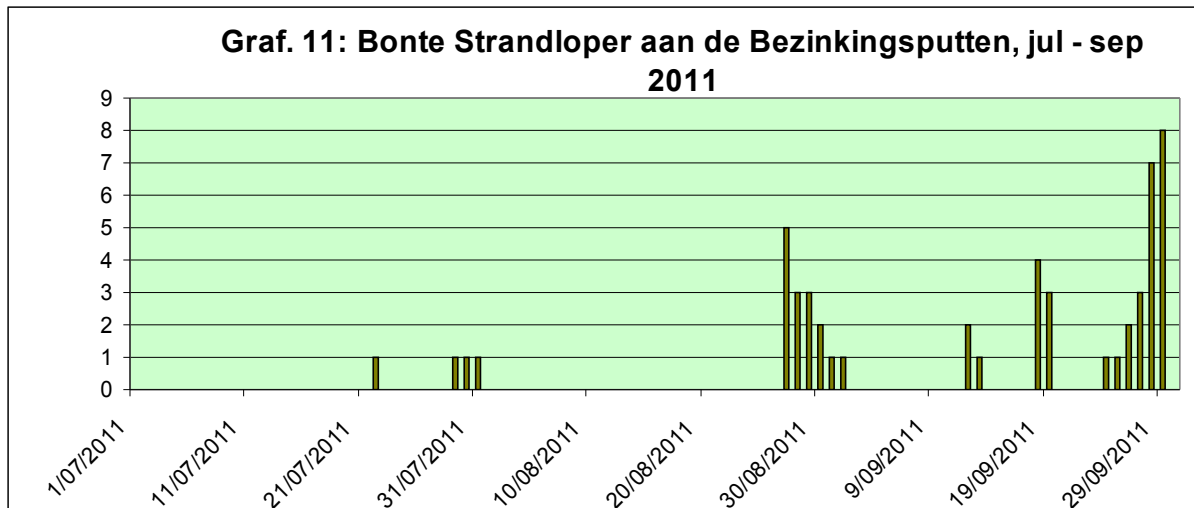
Kleine Strandlopers *Calidris minuta* zaten enkel aan de Bezinkingsputten – Tienen. Er werden op 16 dagen van deze beestjes waargenomen met aantallen tussen 1 en 3 ex., zie de gegevens in **grafiek 10**.

Temmincks Strandlopers *Calidris temminckii* werden genoteerd in 2 gebieden: de Bezinkingsputten – Tienen met 2 ex. op 28 en 29 augustus en 3 ex. op 22 juli en 10 september en in het Molenstedebroek – Molenstede met 1 ex. op 29 augustus.

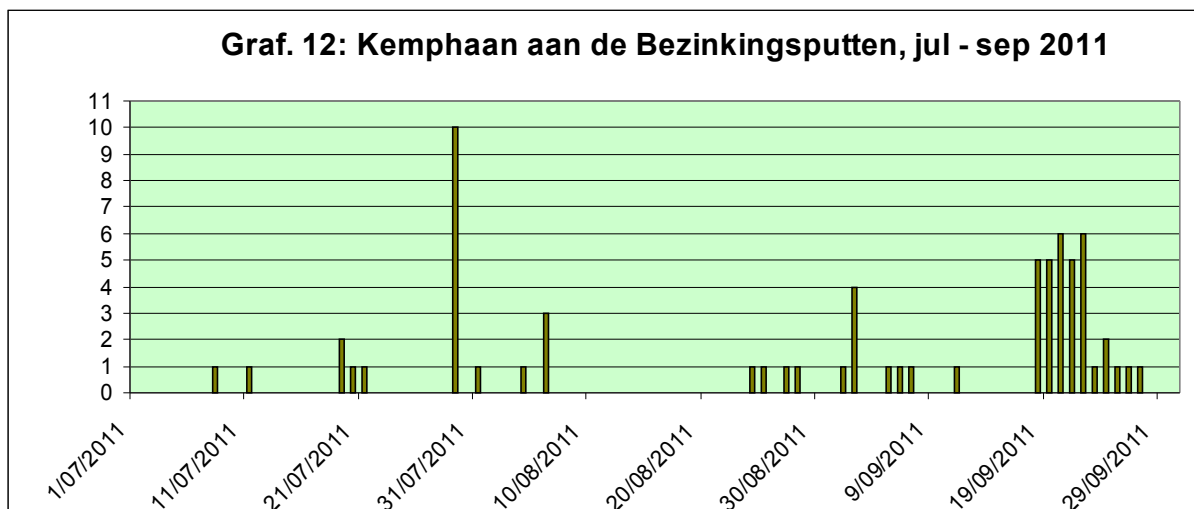
Krombekstrandlopers *Calidris ferruginea* zaten ook op de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 4 augustus en 14 september en 4 ex. op 10 september. Er was nog 1 ex. in het Vinne – Zoutleeuw op 25 september.

Aan de Bezinkingsputten – Tienen verbleven op 20 dagen tussen 1 en 8 **Bonte Strandlopers** *Calidris alpina*. Meer details vindt u in **grafiek 11**.

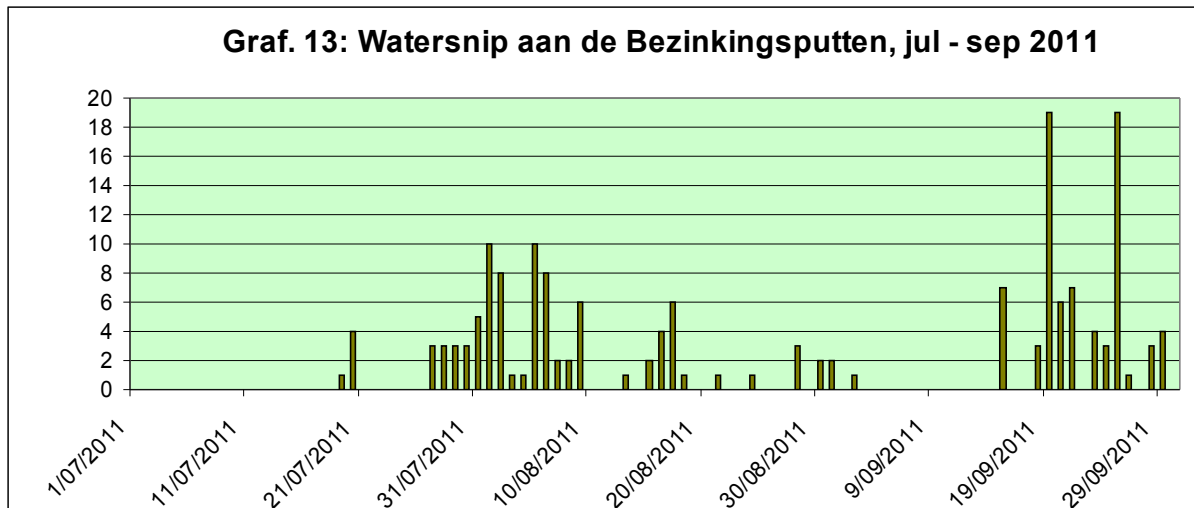
Verder zat nog, telkens 1 ex. in het Molenstedebroek – Molenstede op 10, 11 en 13 september en in het Vinne – Zoutleeuw op 24, 27 en 28 september.

Kemphanen *Philomachus pugnax* konden op 29 dagen aan de Bezinkingsputten – Tienen worden geobserveerd met aantallen fluctuerend tussen 1 en 10 ex.. Zie hiervoor **grafiek 12**.

Verder zaten er Kemphaantjes in nog andere gebieden: in Laar met 1 ex. op 23 en 28 augustus; in het Molenstedebroek – Molenstede met 3 ex. op 21 augustus en 4 ex. op 5 september en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 2 augustus.

Watersnippen *Gallinago gallinago* voelden zich het best thuis aan de Bezinkingsputten – Tienen met aantallen gaande van 1 tot 19 ex. en dit op 38 dagen. Het volledige overzicht hiervan staat in **grafiek 13**.

Andere plaatsen waar de soort werd waargenomen waren Achter Schoonhoven – Aarschot met 3 ex. op 27 augustus; Averbode Bos en Heide met 1 ex. op 30 september; de Mene- en Jordaanbeekvallei – Hoegaarden met 1 ex. op 12 augustus; het Molenstedebroek – Molenstede met 2 ex. op 14 augustus, 3 ex. op 7 en 11 augustus, 5 ex. op 8 september, 6 ex. op 10 september en 8 ex. op 5 september; de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 13 september, 2 ex. op 9, 12 en 27 augustus en 7 september, 4 ex. op 24 september, 5 ex. op 14 september, 11 ex. op 7 augustus en 14 ex. op 19 augustus; het Plateau van Honsem met 12 ex. op 27 augustus; de Vallei van de Drie Beken – Diest met 8 ex. op 28 september; het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 22 september en 4 ex. op 18 september en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 30 juli en 4 augustus, 2 ex. op 6 augustus en 4 ex. op 19 augustus.

Houtsnippen *Scolopax rusticola* werden in deze periode amper gezien met slechts 2 ex. op 1 augustus in Averbode Bos en Heide en 1 ex. op 10 september aan de Houwaartse Berg – Tielt-Winge.

Een **Rosse Grutto** *Limosa lapponica* pleisterde van 22 tot 31 augustus in het Vinne – Zoutleeuw.

Regenwulpen *Numenius phaeopus* werden enkel aan de Bezinkingsputten – Tienen gezien met 1 ex. op 27 juli en 27 augustus en 3 ex. op 25 augustus en 4 september.

Vorig jaar werd in deze periode van het jaar slechts 1 waarneming van een **Wulp** *Numenius arquata* doorgegeven. Nu werden er meer gemeld met aan de Bezinkingsputten – Tienen 4 ex. op 26 september en 6 ex. op 13 augustus; in Bierbeek 1 ex. op 13 augustus; in het Molenstedebroek – Molenstede 1 ex. op 29 augustus; in St.-Pieters-Rode 3 ex. op 28 augustus; in het Vinne – Zoutleeuw 3 ex. op 17 augustus; aan het Vliegveld van Goetsenhoven 1 ex. op 27 juli en aan het Vliegveld van Schaffen 8 ex. op 13 augustus.

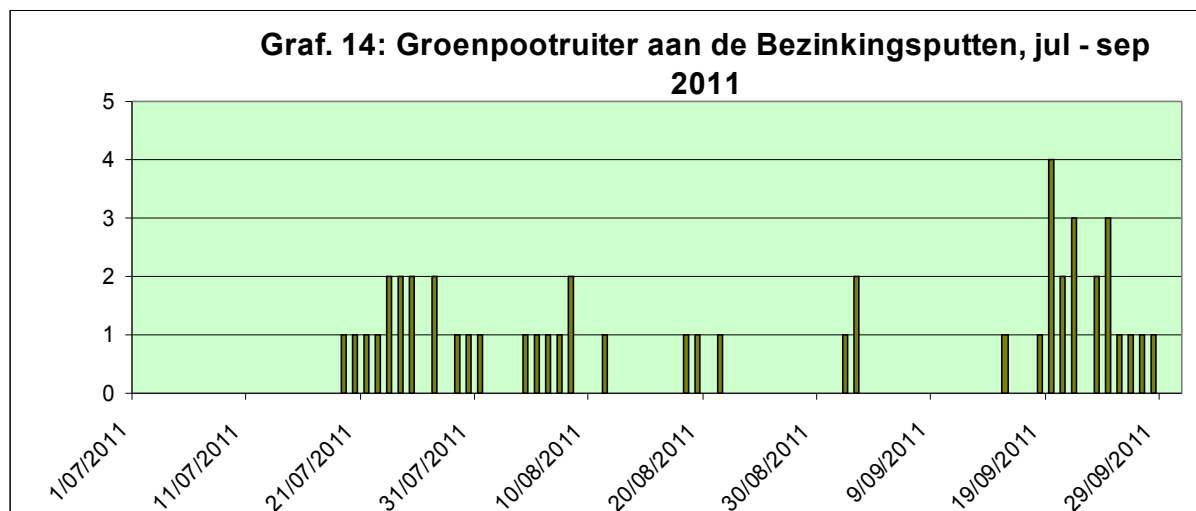
Komen we bij de laatste groep steltlopers aan: de ruiters. Vogels van deze groep kunnen we het talrijkst in onze regio observeren. De **Zwarte Ruiters** *Tringa*

erythropus deden het nog rustig met aan de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. op 1, 2 en 25 september en in het Vinne – Zoutleeuw 1 ex. op 2 september.

Tureluurs *Tringa totanus* waren er ietsje meer met aan de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. van 27 juli tot 2 augustus, op 7 augustus en op 10 en 11 september. Enkel op 31 juli zaten er 2 ex.. Verder was er nog 1 ex. in de Paddepoel – Bunsbeek op 4 juli en in het Vinne – Zoutleeuw op 17 september.

Twee **Poelruiters** *Tringa stagnatilis*^{BAHC} verbleven aan de Bezinkingsputten – Tienen van 27 juli tot 5 augustus (Michaël Vandeput, e.v.a.).

Groenpootruiters *Tringa nebularia* werden zelden op zoveel plaatsen waargenomen als deze zomer. De Bezinkingsputten – Tienen “scoorde” het best met 33 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 4 ex., zie **grafiek 14**.

Andere plaatsen met Groenpootruiters waren Achter Schoonhoven – Aarschot waar 14 ex. op 27 augustus werden ingegeven; de Brakouter – Neerwinden met 1 ex. op 23 augustus; de Kleine Getevallei – Zoutleeuw met 1 ex. op 22 juli; het Langveld – Tienen met 1 ex. op 7 augustus; de Laterbroeken – Neerlinter met 1 ex. op 25 augustus; de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 10 en 16 juli en 24 september, 2 ex. op 19 juli en 12 augustus en 10 ex. op 10 augustus; St.-Pieters-Rode met 1 ex. op 18 augustus en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 27 augustus en 2 september en 2 ex. op 19 augustus.

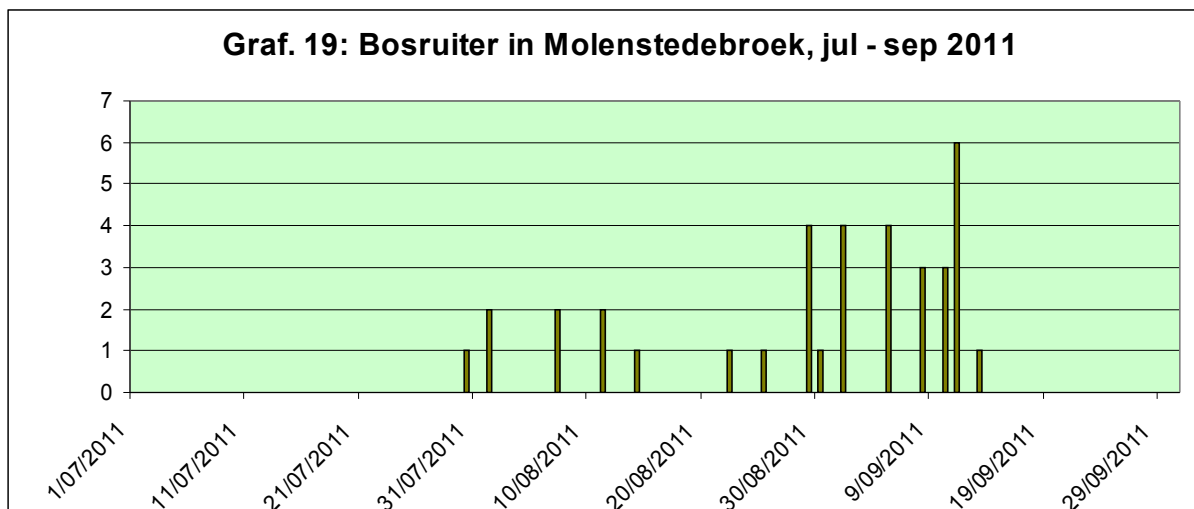
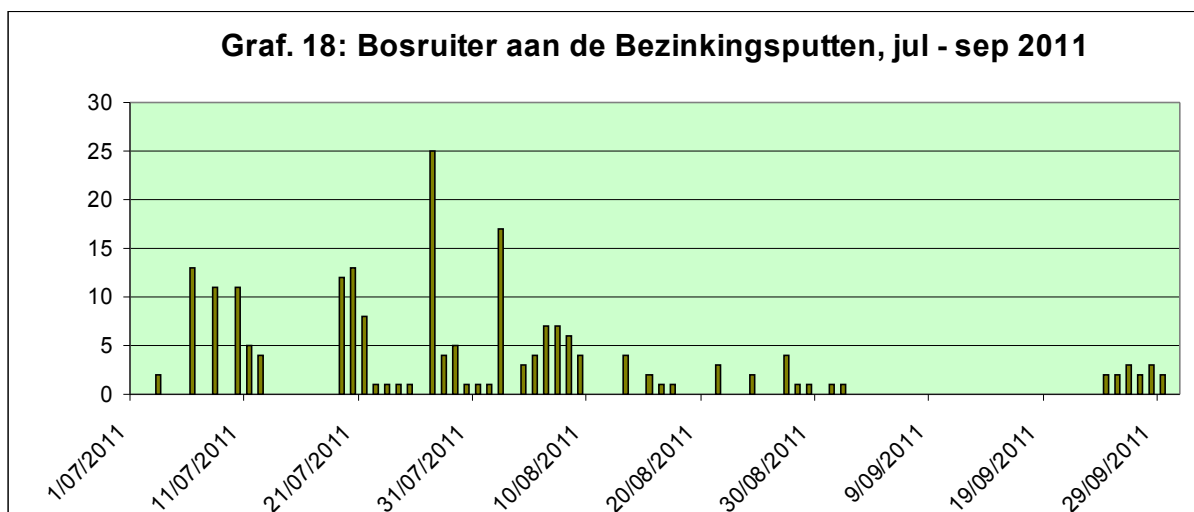
Voor **Witgatjes** *Tringa ochropus* waren de Bezinkingsputten – Tienen (64 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 41 ex.), het Molenstedebroek – Molenstede (18 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 12 ex.) en de Paddepoel – Bunsbeek (17 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 15 ex.) de 3 beste gebieden. De gegevens voor deze drie gebieden staan in **grafieken 15, 16 en 17**.

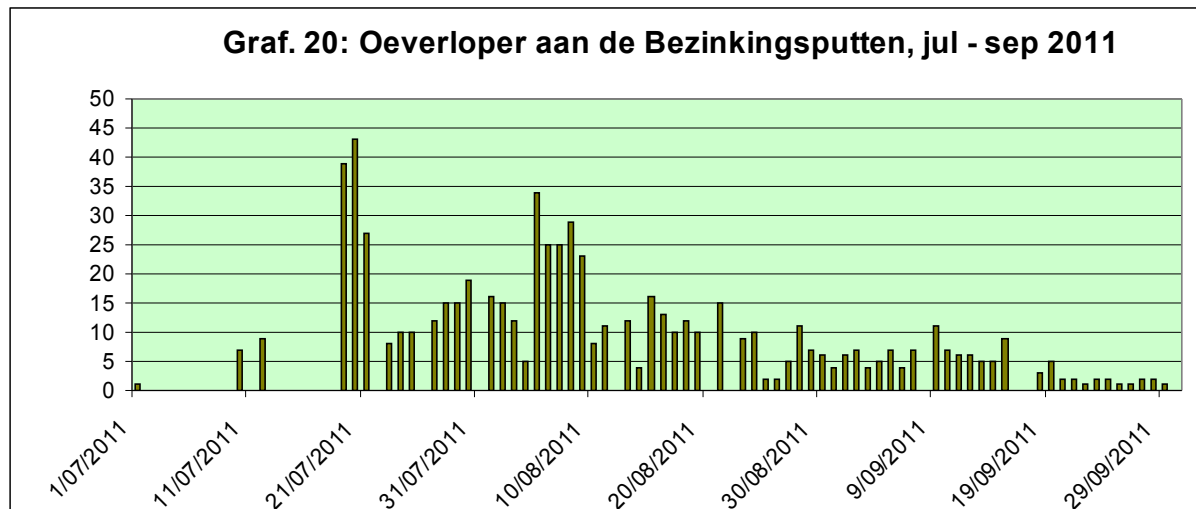
Neerlinter met 6 ex. op 25 augustus en 8 ex. op 24 augustus; de Mene- en Jordaanbeekvallei – Hoegaarden met 1 ex. op 6 en 16 augustus, 2 ex. op 11 juli en 3 september, 3 ex. op 12 en 21 augustus en 5 ex. op 29 juli; de Vallei van de Drie Beken – Diest met 2 ex. op 28 september; de Velpevallei – Zuurbemde met 1 ex. op 29 augustus; het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 28 juli en 7 augustus en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 20 en 25 juli en 4 en 25 augustus.

Voor **Bosruiters** *Tringa glareola* waren de beste plaatsen de Bezinkingsputten – Tienen (43 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 25 ex.) en het Molenstedebroek - Molenstede (15 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 6 ex.). Zie **grafieken 18** en **19**.

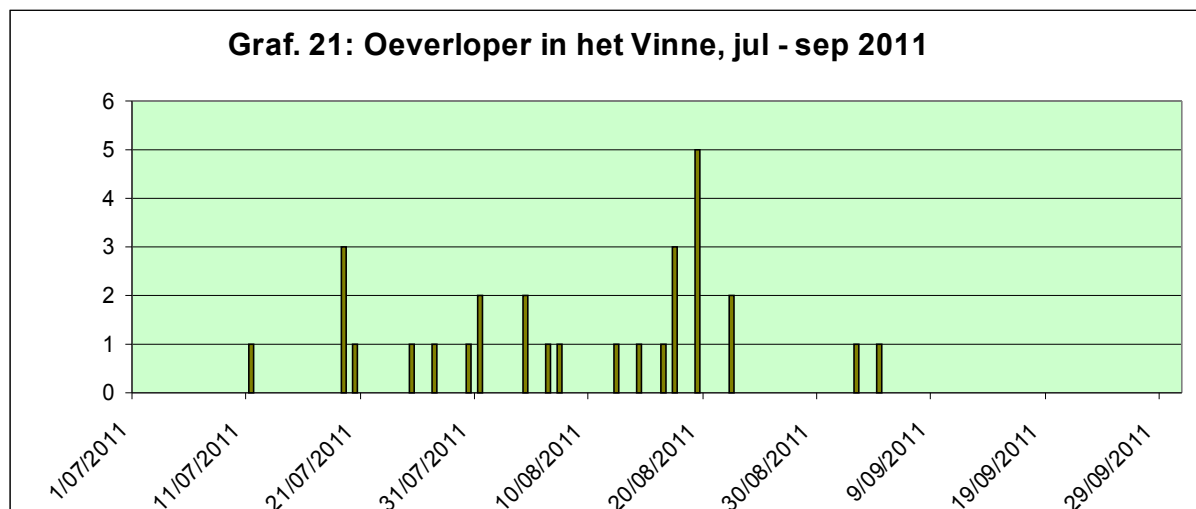

Andere plaatsen met deze slanke ruiter waren Achter Schoonhoven – Aarschot met 3 ex. op 27 en 28 augustus; de Kleine Getevallei – Zoutleeuw met 1 ex. op 22 juli; de Laterbroeken – Neerlinter met 3 ex. op 24 en 25 augustus; de Mene- en Jordaanbeekvallei – Hoegaarden met 2 ex. op 3 juli en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 25 augustus en 2 ex. op 19 augustus.

De meest talrijke ruiter was de **Oeverloper** *Actitis hypoleucos*. Aan de Bezinkingsputten – Tienen werden er op maar liefst 67 dagen geteld met aantallen variërend tussen 1 en 43 ex.. Zie hiervoor **grafiek 20**.

Het Vinne – Zoutleeuw kwam aan 18 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 5 ex.. De details hiervan stopten we in **grafiek 21**.

De lijst van andere gebieden met Oeverlopers is lang met Achter Schoonhoven – Aarschot 1 ex. op 29 augustus, 2 ex. op 28 augustus en 3 ex. op 27 augustus; de Beemden – Landen met 1 ex. op 5 juli; de Demerbroeken – Aarschot met 1 ex. op 12 juli; de Demervallei – Langdorp met 6 ex. op 28 juli; de Mene- en Jordaanbeekvallei – Hoegaarden met 1 ex. op 21 augustus; het Molenstedebroek – Molenstede met 1 ex. op 30 juli, 1, 7, 11, 14, 19, 22, 29 en 30 augustus en 11 en 13 september; de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 16 juli en 10 en 12 augustus en 2 ex. op 7, 9 en 19 augustus; Rotselaar met 1 ex. op 3 september; de Velpevallei – Zuurbemde met 1 ex. op 29 augustus; het Vierkensbroek – Zichem met 2 ex. op 28 juli en de Vijvers van Zétrud met 1 ex. op 4 augustus; het Vliegveld van Goetsenhoven met 1 ex. op 7 augustus en als afsluiter de Wallen – Diest met 1 ex. op 19 juli.

Een juveniele **Zwartkopmeeuw** *Ichthyaetus melanocephalus* pleisterde op 25 juli op de Bezinkingsputten – Tienen.

Telkens 1 **Stormmeeuw** *Larus canus* werd hier gezien op 11 juli en 15 september.

Er werden 494 **Kleine Mantelmeeuwen** *Larus fuscus* gemeld. De grootste aantallen waren 106 ex. in Laar op 28 augustus en 146 ex. in het Molenstedebroek – Molenstede op 9 juli.

Zilvermeeuwen *Larus argentatus* waren er amper met 4 ex. op 5 juli in de Demerdonken – Aarschot en 2 ex. op 4 augustus en 3 ex. op 25 september in het Vinne – Zoutleeuw.

Voor **Visdieven** *Sterna hirundo* moest je in het Vinne – Zoutleeuw zijn op 3 juli (1 ex.) of in het Vierkensbroek – Zichem op 10 juli (1 ex.).

Zwarte Sterns *Chlidonias nigra* vlogen boven het water aan de Bezinkingsputten – Tienen met 2 ex. op 2 september en 9 ex. op 16 augustus en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 2 en 19 juli en 11, 18, 19 en 20 september en 10 ex. op 2 augustus.

Halsbandparkieten *Psittacula krameri* lijken in Diest en Lubbeek vertrouwde aanwezig te gaan worden. In Diest werden al 7 ex. gezien op 23 juli, verder waren hier 4 ex. aanwezig op 20 juli en 1 ex. op 18 juli. In Lubbeek zat 1 ex. op 17 juli, 5 augustus en 16 september, 2 ex. op 25 juli, 15 en 21 augustus en 2, 24 en 26 september en 3 ex. op 6 juli. Ook waren er waarnemingen in Kortrijk-Dutsel met 1 ex. op 17 augustus en in Linden met 1 ex. op 30 augustus.

Op 25 september pleisterde een **Velduil** *Asio flammeus* op de Bezinkingsputten – Tienen (Michaël Vandeput, e.a.), op 20 september was er één te zien op het Plateau van Outgaarden (Freek Verdonckt).

Op 1 augustus werden 2 **Nachtzwaluwen** *Caprimulgus europaeus* waargenomen in Averbode Bos en Heide (Jan Schrey).

Er werden veel **Draaihalzen** *Jynx torquilla* waargenomen. Telkens ging het om waarnemingen van 1 ex.. De beste plaats was de Bezinkingsputten – Tienen met waarnemingen op 18 augustus en 4, 13 en 18 september. Op 15 september werd hier een exemplaar geringd. Verder werden er gezien in Achter Schoonhoven – Aarschot op 27 augustus; in de Laterbroeken – Neerlinter op 30 augustus; in het Molenstedebroek – Molenstede op 24 augustus; in Scherpenheuvel op 21 augustus en in Zichem op 10 september.

Uit de ondertussen traditionele gebieden kwamen 33 meldingen van **Zwarte Spechten** *Dryocopus martius*. Een opvallende plaats waren de Bezinkingsputten – Tienen waar op 15 september 1 ex. overvloog.

Middelste Bonte Spechten *Dendrocopus medius* werden gezien in Lubbeek op 31 juli (2 ex. waarvan 1 juveniel) en 20 augustus (2 ex.); het Mollendaalbos – Bierbeek op 15 augustus (2 ex.) en in het Rondebos – Linden op 7 juli (1 ex.).

Er werden zo vroeg in het najaar al heel wat **Boomleeuweriken** *Lullula arborea* waargenomen. We geven het volledige overzicht en starten in Aarschot met 1 ex. op 25 september. Verder hadden we Averbode met 1 ex. op 6 en 30 september, 2 ex. op 18 augustus, 3 ex. op 7 augustus, 4 ex. op 15 en 18 september en 9 ex. op 12 september; de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 24 en 28 september en 14 ex. op 29 september; het Fruitteeltcentrum – Rillaar met 1 ex. op 27 september en 4 ex. op 29 september; het Langveld – Tienen met 2 ex. op 27 september; het Plateau van Outgaarden met 1 ex. op 23 september; Schaffen met 1 ex. op 17 september en Zichem met 1 ex. op 24 september en 2 ex. op 25 en 30 september.

Duinpiepers *Anthus campestris* vlogen over de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 12 september, 2 ex. op 23 en 24 augustus en 3 ex. op 2 september. Te St.-Pieters-Rode werd er één genoteerd op 28 augustus (1 ex.).

Noordse Kwikstaarten *Motacilla thunbergi* vlogen over de Bezinkingsputten en dit op 24 (2 ex.), 30 (1 ex.) en 31 (6 ex.) augustus. Een **Rouwkwikstaart** *Motacilla yarrellii* pleisterde in hetzelfde gebied op 24 juli.

Aan de Bezinkingsputten – Tienen werden 253 (waarvan 6 in oktober) **Gekraagde Roodstaarten** *Phoenicurus phoenicurus* geringd. Verder waren hier nog veldwaarnemingen van telkens 1 ex. op 5, 6 en 17 augustus en 2 september, 2 ex. op 4 en 24 september, 3 ex. op 15 en 28 september en 4 ex. op 29 september. Andere Gekraagde Roodstaarten werden waargenomen in Attenhoven op 2 september; in het Vierkensbroek – Zichem op 7 augustus en in het Webbekomsbroek – Diest op 17 september (2 ex.).

De enige **Beflijster** *Turdus torquatus* van deze periode werd op 29 september waargenomen op de Bezinkingsputten – Tienen.

Cetti's Zanger *Cettia cetti* was nog aanwezig in De Spicht – Lubbeek met 1 ex. op 7 en 30 juli (Niels Ryckeboer).

Er werden op de Bezinkingsputten – Tienen 5 **Snorren** *Locustella luscinioides* geringd met 1 ex. op 16 en 20 augustus en 10 september en 2 ex. op 1 augustus. Veldwaarnemingen van **Rietzangers** *Acrocephalus schoenobaenus* waren er aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 31 juli en 4 september en 2 ex. op 28 en 29 juli; in het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 3 en 10 juli en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 19 juli en 4 en 6 augustus. Op de Bezinkingsputten – Tienen werden tevens 139 ex. geringd.

Op 21 september pleisterde een **Vuurgoudhaantje** *Regulus ignicapillus* in het Butselbos – Boutersem. Op 13 september zat er één aan de Houwaartse Berg – Tielt-Winge.

Er waren wel wat **Bonte Vliegenvangers** *Ficedula hypoleuca* present tijdens de najaarstrek. Er werden er gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 16, 24 en 30 augustus; in het Butselbos – Boutersem op 12 september; in Holsbeek op 7 augustus; in Lubbeek op 2 juli en in Scherpenheuvel op 4 en 11 september. Daarbij ging het telkens om solitaire exemplaren.

Komen we toe aan ons ruim overzicht van **Kuifmezen** *Lophophanes cristatus*. Gegevens werd doorgegeven vanuit 16 locaties: van Aarschot met 1 ex. op 5 juli, 6 augustus en 10 en 24 september; van Averbode met 1 ex. op 15 juli en 15 augustus, 3 ex. op 7 augustus en 5 ex. op 5 augustus; van Averbode Bos en Heide met 1 ex. op 11 september, 3 ex. op 30 augustus, 5 ex. op 10 augustus en 10 ex. op 31 juli; van Bekkevoort met 1 ex. op 16 augustus; van Betekom met 1 ex. op 19 augustus; van Bierbeek met 1 ex. op 2 en 24 juli en 30 augustus; van het Doodbroek – Zichem met 1 ex. op 12 juli; van de Kloosterbeemden – Zichem met 2 ex. op 10 juli; van Langdorp met 1 ex. op 3 en 19 juli, 1 en 29 augustus en 4 september; van Linden met 1 ex. op 25 september; van St.-Joris-Winge met 1 ex. op 26 juli en 15 september; van het Tienbunderbos – Rillaar met 1 ex. op 12 juli; van Tremelo met 1 ex. op 3 september; van de Vallei van de Drie Beken – Diest met 1 ex. op 15 augustus; van Werchter met 2 ex. op 2 juli en als laatste van Zichem met 1 ex. op 6 juli en 25 september en 2 ex. op 24 en 28 september.

Zwarte Mezen *Periparus ater* werden in ons werkingsgebied amper gespot: in Averbode Bos en Heide 1 ex. op 6 september en in Zichem 1 ex. op 31 augustus en 3 ex. op 24 september.

Buidelmezen *Remiz pendulinus* werden gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 18 september (Philippe Smets) en 4 ex. op 23 september (Michaël Vandeput) en in het Vinne – Zoutleeuw met 2 ex. op 19 september (Jan Devos).

Een **Klapekster** *Lanius excubitor* pleisterde op 29 september in de Paddepoel – Bunsbeek (Peter Collaerts, Erwin Collaerts en Els Marjaux).

Alle vinkachtigen deden het opvallend kalm, niet alleen in deze periode maar ook in het komende overzicht van de periode oktober – december zal dit blijken. **Sijzen** *Carduelis spinus* waren erg schaars met 1 ex. op 30 september in Averbode Bos en Heide; 3 ex. op 25 september en 6 ex. op 29 september aan de Bezinkingsputten – Tienen; 2 ex. op 25 september in Tienen en 10 ex. op 17 september in het Vierkensbroek – Zichem.

Een **Barmsijs spec.** *Carduelis cabaret/flammea* vloog op 29 september over de Bezinkingsputten – Tienen.

Kruisbekken *Loxia curvirostra*, telkens 1 ex., vlogen over Aarschot op 28 juli, over het Fruitteeltcentrum – Rillaar op 28 juli en over het Tienbunderbos – Rillaar op 25 juli.

Goudvinken *Pyrrhula pyrrhula* waren enkel te ontdekken in het Mollendaalbos – Bierbeek met 1 ex. op 2 en 31 juli.

Ook **Appelvinken** *Coccothraustes coccothraustes* werden alleen als enkelingen genoteerd aan de Halve Maan – Diest op 9 juli, in het Mollendaalbos – Bierbeek op 23 juli en in Zichem op 10 september.

Deze waarnemingsrubriek kwam tot stand enkel en alleen met de gegevens die werden ingevoerd op www.waarnemingen.be. We bedanken dan ook alle waarnemers voor het ingeven van hun waarnemingen op de site. Een lijst met de waarnemers vind je terug op de website van de VWG: www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be. Meer details over de waarnemingen zijn te vinden op www.waarnemingen.be.

De waarnemingen werden niet gecontroleerd op hun juistheid en sommige dienen eventueel nog onderzocht te worden door het BAHC (Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité).

Peter Collaerts

- Op onze website www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be vindt u, in de rubriek Waarnemingen, dit tekstverslag terug aangevuld met de grafieken waarvoor in dit tijdschrift wat weinig plaats is. U vindt er ook steeds een lijst van de waarnemers.